

ÚRAD PRE REGULÁCIU SIEŤOVÝCH ODVETVÍ
Bajkalská 27, P.O.BOX 12, 820 07 Bratislava 27

Toto rozhodnutie nadobudlo
právoplatnosť dňa 21.2.2009
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
dňa 21.2.2009

ROZHODNUTIE

Číslo: 0108/2009/02/PP
Číslo spisu: 4033-2008-BA

Bratislava, 29.1.2009

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky, ako orgán príslušný na konanie podľa § 5 ods. 1 písm. tt) zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo veci schválenia dispečerského poriadku prevádzkovateľa prenosovej sústavy

rozhodol

podľa § 15 ods. 3 zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tak, že pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy **Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s.**, Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO 35 829 141, **schvaľuje** tento dispečerský poriadok prevádzkovateľa prenosovej sústavy:

**Dispečerský poriadok na riadenie elektrizačnej sústavy
Slovenskej republiky**

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. podľa § 26 ods. 9 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“) vydáva tento dispečerský poriadok na riadenie elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky (ďalej len „dispečerský poriadok“).

Na účely tohto dispečerského poriadku sa používajú pojmy definované v zákone o energetike.

Na účely tohto dispečerského poriadku sa ďalej rozumie

- a) regionálnou distribučnou sústavou distribučná sústava, do ktorej je pripojených viac ako 100 000 odberných miest,
- b) miestnou distribučnou sústavou distribučná sústava, do ktorej je pripojených najviac 100 000 odberných miest.

§ 1 Všeobecné ustanovenia

(1) Dispečerský poriadok určuje pravidlá a podmienky na dispečerské riadenie prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území, na časti vymedzeného územia a práva a povinnosti jednotlivých zložiek dispečerského riadenia na všetkých úrovniach.

(2) Dispečerské riadenie sa člení na

- a) dispečerské riadenie prvej úrovne, t.j. dispečerské riadenie prenosovej sústavy na vymedzenom území,
- b) dispečerské riadenie druhej úrovne, t.j. dispečerské riadenie regionálnych distribučných sústav,
- c) dispečerské riadenie tretej úrovne, t.j. dispečerské riadenie miestnych distribučných sústav,
- d) dispečerské riadenie zariadení na výrobu elektriny a poskytovateľov podporných služieb,
- e) dispečerské riadenie dodávateľov elektriny, odberateľov elektriny a obchodníkov s elektrinou.

(3) Dispečerským riadením sa rozumie

- a) príprava prevádzky prenosovej sústavy, regionálnych distribučných sústav a miestnych distribučných sústav (ďalej len „distribučných sústav“), vrátane zaistenia systémových služieb a ďalej príprava prevádzky zariadení na výrobu elektriny a podporných služieb,
- b) operatívne riadenie prevádzky prenosovej sústavy, distribučných sústav, zariadení na výrobu elektriny a podporných služieb a odberateľov elektriny na vymedzenom území,
- c) riadenie prenosovej sústavy, distribučných sústav, zariadení na výrobu elektriny a podporných služieb a odberateľov elektriny na vymedzenom území v stavoch núdze a pri deficite výkonu,

- d) analýza, kontrola a hodnotenie prevádzky prenosovej sústavy, distribučných sústav, vrátane systémových služieb,
 - e) vydávanie prevádzkových inštrukcií, dispečerských príkazov a pokynov prevádzkovateľa prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučných sústav.
- (4) Prípravou prevádzky podľa odseku 3 písm. a) sa rozumie plán prevádzky elektrizačnej sústavy vrátane stanovenia veľkosti a štruktúry potrebných podporných služieb na zaistenie systémových služieb a spoľahlivej a bezpečnej prevádzky elektrizačnej sústavy.
- (5) Operatívne riadenie prevádzky podľa odseku 3 písm. b) sa vykonáva podľa plánu stanoveného v príprave prevádzky a podľa § 7 a 8.
- (6) Riadenie v stavoch núdze a pri nedostatku výkonu podľa odseku 3 písm. c) realizuje riešenie neočakávaných udalostí v prevádzke prenosovej sústavy a distribučných sústav.
- (7) Analýza, kontrola a vyhodnotenie prevádzky podľa odseku 3 písm. d) spracováva a hodnotí priebeh dispečerského riadenia prevádzky prenosovej sústavy a distribučných sústav.
- (8) Vydávaním prevádzkových inštrukcií, dispečerských príkazov a pokynov sa rozumie
- a) vydávanie prevádzkových inštrukcií dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy,
 - b) vydávanie prevádzkových inštrukcií dispečingami prevádzkovateľov distribučných sústav,
 - c) vydávanie príkazov a pokynov dispečera dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy a dispečingu prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

§ 2 Organizácia dispečerského riadenia elektrizačnej sústavy na vymedzenom území

(1) Dispečerské riadenie zabezpečujú

- a) dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy na vymedzenom území,
- b) dispečingy prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav,
- c) dispečingy prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav.

(2) Určujúcou hranicou medzi prenosovou a distribučnou sústavou na vykonávanie činností dispečerského riadenia dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy a dispečingom prevádzkovateľa distribučnej sústavy je 110 kV strana transformátorov 400/110 kV a 220/110 kV, kde zapnutie alebo vypnutie na strane vyššej napäťovej úrovne vykonáva vždy dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy po odsúhlasení dispečingom prevádzkovateľa distribučnej sústavy a zapnutie alebo vypnutie na strane nižšej napäťovej úrovne vykonáva vždy dispečing prevádzkovateľa distribučnej sústavy

po odsúhlasení dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy, s rešpektovaním výnimočných prípadov podľa § 22 ods. 1 písm. g) bodu 1. a 2. zákona o energetike, keď môže dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy vykonať zapnutie alebo vypnutie na strane vyššej napäťovej úrovne bez odsúhlasenia dispečingom prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

(3) Činnosti dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy na vymedzenom území sú

a) dispečerské riadenie elektrizačnej sústavy na vymedzenom území, ktoré zahŕňa

1. riadenie rovnováhy výroby a spotreby elektriny na vymedzenom území pri zohľadnení dovozu a vývozu elektriny cez spojovacie vedenia,
2. riadenie tokov v prenosovej sústave a zabezpečovanie prenosu elektriny na základe pridelennej prenosovej kapacity v zmysle uzavretých zmlúv,
3. vyrovňovanie systémovej odchýlky na vymedzenom území v súlade s medzinárodnými pravidlami,
4. stanovenie hodnoty výkonov jednotlivých podporných služieb, tvorbu týždennej, dennej a vnútrodennej prípravy podporných služieb, riadenie a technické vyhodnotenie podporných služieb a regulačnej elektriny z aktivácie podporných služieb,
5. stanovovanie hodnôt maximálnych možných prenosov na všetkých transformátoroch 400/110 kV a 220/110 kV pre dispečingy prevádzkovateľov distribučných sústav na príslušné obdobia,
6. vykonávanie manipulácií v prenosovej sústave,
7. zabezpečovanie predchádzania vzniku a riešenia preťaženia podľa § 18 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou, s využitím všetkých v ňom ustanovených opatrení,
8. zabezpečovanie, koordináciu a priame riadenie aplikácie obranného plánu a plánu obnovy vydávaním dispečerských príkazov a pokynov dispečingom prevádzkovateľov distribučných sústav, výrobcom elektriny a poskytovateľom podporných služieb a ostatným účastníkom trhu s elektrinou,
9. realizáciu opatrení na predchádzanie stavu núdze vydávaním dispečerských príkazov,
10. vyhlasovanie stavu núdze a obmedzujúcich opatrení pri stave núdze,

b) dispečerské riadenie zariadení na výrobu elektriny pripojených k prenosovej sústave a zariadení na výrobu elektriny pripojených k distribučnej sústave v rozsahu poskytovaných podporných služieb,

c) dispečerské riadenie dodávateľov elektriny, odberateľov elektriny, ktorých elektrické zariadenia sú pripojené k prenosovej sústave a obchodníkov obchodujúcich s elektrinou s využitím prenosovej sústavy,

- d) zaisťovanie prevádzkovej bezpečnosti elektrizačnej sústavy na vymedzenom území a technických podmienok poskytovania systémových služieb na základe zmluvy o prenose a prístupe do prenosovej sústavy uzavretej medzi prevádzkovateľom prenosovej sústavy a účastníkom trhu s elektrinou, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti prevádzkovania elektroenergetických zariadení, ďalej zásad ochrany životného prostredia a dodržiavania zásad medzinárodnej energetickej spolupráce a ďalších dvojstranných a viacstranných dohôd či zmlúv o prenose elektriny cez spojovacie vedenia za účelom dovozu a vývozu elektriny,
- e) dispečerské riadenie prevádzky prenosovej sústavy v rámci prepojených prenosových sústav členských štátov Európskej únie alebo tretích štátov (ďalej len „prepojené prenosové sústavy“) podľa pravidiel tohto prepojenia, ktoré zahŕňa
1. informovanie dispečingov prevádzkovateľov prepojených prenosových sústav o prevádzke elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky a o stavoch v elektrizačnej sústave Slovenskej republiky, ktoré ohrozujú prevádzku v susedných prenosových sústavách a spoluprácu na odstránení týchto stavov; pri rozhodovaní o dispečerskom riadení berie dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy do úvahy informácie dispečingov susedných krajín o stavoch, ktoré ohrozujú prevádzku elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky,
 2. spoluprácu s prevádzkovateľmi prepojených prenosových sústav v rámci členstva v medzinárodných organizáciách pri zabezpečovaní prevádzkovej bezpečnosti prenosovej sústavy,
 3. koordináciu prenosov elektriny medzi prepojenými sústavami susedných krajín a zodpovednosť za dodržiavanie salda voči zahraničiu pre elektrizačnú sústavu Slovenskej republiky,
 4. stanovovanie prenosovej kapacity na spojovacích vedeniach pre jednotlivé etapy prípravy prevádzky,
 5. vykonávanie vnútrodennej zmeny prenosov na spojovacích vedeniach,
 6. vykonávanie manipulácií na spojovacích vedeniach v spolupráci so susedným prevádzkovateľom prenosovej sústavy podľa prevádzkovej zmluvy medzi oboma prevádzkovateľmi.

(4) Činnosti dispečingov prevádzkovateľov distribučných sústav sú

- a) dispečerské riadenie regionálnej distribučnej sústavy a miestnej distribučnej sústavy priamo pripojenej k prenosovej sústave; dispečerské riadenie zahŕňa
1. riadenie tokov v distribučnej sústave a zabezpečovanie distribúcie elektriny v zmysle uzavretých zmlúv o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny,
 2. vykonávanie manipulácií na strane nižšieho napätia transformátorov 400/110 kV a 220/110 kV alebo manipulácií v distribučnej sústave, pri ktorých dochádza k spojeniu alebo rozpojeniu dvoch alebo viacerých

uzlových sústav alebo manipulácií na vedeniach 110 kV a nižších spájajúcich elektrizačnú sústavu na časti vymedzeného územia s prepojenou sústavou na území Európskej únie alebo so sústavou na území tretích štátov; dispečing prevádzkovateľa distribučnej sústavy je povinný vykonávať manipulácie len na základe súhlasu dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy,

3. vykonávanie ostatných manipulácií v distribučnej sústave,
 4. zabezpečovanie neprekročenia stanovených hodnôt maximálnych prenosov cez transformátory 400/110 kV a 220/110 kV,
 5. vykonávanie dispečerských príkazov a pokynov dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy,
- b) dispečerské riadenie miestnej distribučnej sústavy, ktorá nie je priamo pripojená k prenosovej sústave,
 - c) dispečerské riadenie elektroenergetických zariadení na časti vymedzeného územia a vybraných elektroenergetických zariadení účastníkov trhu s elektrinou,
 - d) dispečerské riadenie zariadení na výrobu elektriny pripojených k distribučnej sústave, ktoré poskytujú podporné služby prevádzkovateľovi prenosovej sústavy s rešpektovaním technických údajov uvedených v zmluvách o dodávkach elektriny, v rámcových zmluvách o poskytovaní podporných služieb, v zmluvách o dodávke regulačnej elektriny a v zmluvách o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny,
 - e) dispečerské riadenie zariadení na výrobu elektriny pripojených k distribučnej sústave, ktoré neposkytujú podporné služby prevádzkovateľovi prenosovej sústavy s rešpektovaním technických údajov uvedených v zmluve o dodávke elektriny a zmluve o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny,
 - f) dispečerské riadenie dodávateľov elektriny, odberateľov elektriny alebo obchodníkov s elektrinou, ktorých odberné elektrické zariadenia sú pripojené k distribučnej sústave a obchodníkov s elektrinou, ktorí využívajú distribučnú sústavu pri rešpektovaní zmlúv o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny,
 - g) zaistovanie prevádzkovej bezpečnosti distribučnej sústavy a technických podmienok na základe zmlúv o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny uzavretých medzi prevádzkovateľom distribučnej sústavy a účastníkmi trhu s elektrinou, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti prevádzkovania elektroenergetických zariadení a zásad ochrany životného prostredia.
- (5) Dispečingy prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav prevádzkujúcich sústavu, ktorá nie je priamo pripojená k prenosovej sústave, sú na riadenie výmeny činných výkonov a riešenie stavu núdze podriadené dispečingu prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy, ku ktorej je príslušná miestna distribučná sústava pripojená.

§ 3 Organizácia dispečerského riadenia zariadení na výrobu elektriny

(1) Dispečerské riadenie zariadení na výrobu elektriny sú činnosti v oblasti

- a) prípravy prevádzky zariadenia na výrobu elektriny,
- b) stanovovania dodávaného výkonu zariadením na výrobu elektriny.

(2) Členenie zariadení na výrobu elektriny na účely dispečerského riadenia je nasledujúce

- a) výrobné zariadenia pripojené k prenosovej sústave,
- b) výrobné zariadenia pripojené k distribučnej sústave, ktoré poskytujú podporné služby prevádzkovateľovi prenosovej sústavy,
- c) ostatné výrobné zariadenia pripojené k distribučnej sústave.

(3) Výrobcovia elektriny sa riadia dispečerskými pokynmi dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo dispečingu príslušného prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

§ 4 Organizácia dispečerského riadenia dodávateľov elektriny, odberateľov elektriny a obchodníkov s elektrinou

(1) Dispečerské riadenie dodávateľov elektriny, odberateľov elektriny a obchodníkov s elektrinou je možné vykonávať v prípade

- a) ohrozenia stanovenej spoľahlivosti a kvality dodávok elektriny,
- b) predchádzania a riešenia stavu núdze,
- c) nedodržania zmluvne stanovených objemov dodávok a odberov elektriny.

(2) Pri prevádzke svojich elektroenergetických zariadení je dodávateľ elektriny alebo odberateľ elektriny povinný riadiť sa dispečerskými pokynmi vydanými dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo dispečingom prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy a miestnej distribučnej sústavy.

§ 5 Organizácia prípravy prevádzky prenosovej a distribučnej sústavy

(1) Príprava prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území na všetkých úrovniach dispečerského riadenia (v zmysle príslušných ustanovení zákona o energetike) je súbor technicko-ekonomických a organizačných opatrení v oblasti výroby, prenosu, distribúcie a spotreby elektriny, ktorých cieľom je zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území pri rešpektovaní platnej legislatívy, technických podmienok stanovených prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej sústavy v zmysle § 17 zákona o energetike, záväzkov vyplývajúcich z členstva v medzinárodných organizáciách,

prevádzkových zmlúv s prevádzkovateľmi prepojených prenosových sústav a uzavretých zmlúv medzi účastníkmi trhu s elektrinou.

(2) Prípravu prevádzky vypracováva dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy a príslušné dispečingy prevádzkovateľov distribučných sústav; účastníci trhu s elektrinou sú v zmysle zákona o energetike povinní spolupracovať so spracovateľom prípravy prevádzky poskytnutím údajov v rozsahu a termínoch stanovených Technickými podmienkami na pripojenie, prístup a prevádzkovanie prenosovej sústavy (ďalej len „Technické podmienky“).

(3) Etapy prípravy prevádzky sú

- a) ročná príprava prevádzky,
- b) mesačná príprava prevádzky,
- c) týždenná príprava prevádzky,
- d) denná príprava prevádzky.

(4) Účastníci trhu s elektrinou predkladajú ponuky na poskytovanie podporných služieb a dodávku elektriny na krytie strát a vlastnú spotrebu prevádzkovateľovi prenosovej sústavy a na dodávku elektriny na krytie strát a vlastnú spotrebu prevádzkovateľom distribučných sústav.

(5) Príprava prevádzky zahŕňa upresnený plán prevádzky zariadení prenosovej sústavy a distribučných sústav rešpektujúci plán údržby a odstávok týchto zariadení, plán prevádzky zariadení na výrobu elektriny, kontrolu spoľahlivosti prevádzky prenosovej sústavy a distribučných sústav vrátane prípadných obmedzení na uzatváranie zmlúv o prenose a prístupe do prenosovej sústavy a distribúcii a prístupe do distribučnej sústavy a zaistenia požadovaného objemu podporných služieb potrebných pre spoľahlivú prevádzku elektrizačnej sústavy na vymedzenom území a na medzinárodných prepojeniach.

(6) Pravidlá, termíny a rozsah údajov poskytovaných účastníkmi trhu s elektrinou pre jednotlivé etapy prípravy prevádzky, časový a vecný obsah prípravy prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území sú uvedené v Technických podmienkach.

(7) Na zabezpečenie potrebnej koordinácie s dispečingami prepojených elektrizačných sústav je dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy povinný

- a) koordinovať s dispečingami prepojených elektrizačných sústav požiadavky na vypínanie spojovacích vedení a ich uvoľňovanie z prevádzky a požiadavky na vypínanie a uvoľňovanie z prevádzky spojovacích zariadení elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky, ktoré ovplyvňujú prevádzku medzinárodných prepojení,
- b) plniť záväzky a odporúčania vyplývajúce z členstva prevádzkovateľa elektrizačnej sústavy na vymedzenom území v nadnárodných organizáciách.

(8) Pri príprave prevádzky dispečing vyššej úrovne (nadradený dispečing) navrhuje a schvaľuje vzájomné vzťahy medzi dispečerským riadením nižšej úrovne pri rešpektovaní zmluvných vzťahov jednotlivých subjektov, Technických podmienok a prevádzkových inštrukcií a nariadenia vlády

Slovenskej republiky č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou.

(9) Odsúhlasené výsledky každej etapy prípravy prevádzky sú záväzné pre všetkých prevádzkovateľov elektroenergetických zariadení pripojených k elektrizačnej sústave Slovenskej republiky a pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou.

§ 6 Organizácia prípravy prevádzky zariadení na výrobu elektriny a poskytovanie podporných služieb

(1) Výrobca elektriny a poskytovateľ podporných služieb poskytuje technické údaje potrebné na prípravu prevádzky elektrizačnej sústavy vo všetkých jej etapách; termíny, rozsah a forma predkladaných údajov sú uvedené v Technických podmienkach a v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou.

(2) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy nakupuje podporné služby na zabezpečenie poskytovania systémových služieb a elektrinu na krytie strát a vlastnej spotreby na základe uzavretých zmlúv; technické požiadavky na poskytovanie podporných služieb sú uvedené v Technických podmienkach.

(3) Poskytovateľ podporných služieb zabezpečuje certifikáciu jednotlivých podporných služieb u oprávneného subjektu v rozsahu a periodicite, ktoré sú stanovené v Technických podmienkach.

(4) Udržiavanie súhrnnej hodnoty výkonovej zálohy pre primárnu, sekundárnu a terciárnu reguláciu výkonu v stanovenej výške a kvalite je centrálné koordinovanou službou zaisťovanou prevádzkovateľom prenosovej sústavy.

(5) Prehľad a definícia jednotlivých druhov podporných služieb sú uvedené v Prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa prenosovej sústavy; technické požiadavky na jednotlivé podporné služby uvedené v Technických podmienkach sú záväzné v plnom rozsahu pre zariadenia jednotlivých poskytovateľov podporných služieb, ktorých zariadenia sú schopné uvedené podporné služby poskytnúť podľa parametrov uvedených v platnom certifikáte.

(6) Nakúpené podporné služby musia spĺňať tieto požiadavky

- a) merateľnosť z hodnôt reálneho času,
- b) kontrolovateľnosť zo signálov reálneho času,
- c) garantovanú dostupnosť služby v okamihu požiadavky prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

(7) Poskytovateľ podporných služieb je povinný mať na vlastné náklady vybudovaný riadiaci systém, vrátane komunikácie, poskytujúci dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy merané hodnoty a signály uvedené v Technických podmienkach.

(8) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy určuje hodnoty výkonov pre jednotlivé podporné služby na nasledujúci rok a je povinný tieto hodnoty zverejniť každoročne do 30. septembra na svojej internetovej stránke.

(9) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy vyhodnocuje objem a kvalitu poskytovaných podporných služieb. Ak poskytovateľ podporných služieb nesplnil podmienky kvality podporných služieb uvedené v Technických podmienkach, prevádzkovateľ prenosovej sústavy pozastaví nasadzovanie jeho zariadení do doby, pokiaľ nebude uvedené podmienky schopný plniť. V prípade opakujúceho sa neplnenia kvalitatívnych ukazovateľov podporných služieb zo strany poskytovateľa podporných služieb je prevádzkovateľ prenosovej sústavy oprávnený pozastaviť nasadzovanie zariadenia na výrobu elektriny alebo zariadenia na účely podporných služieb až do opätovnej certifikácie.

(10) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy je oprávnený pri vzniku výkonového deficitu alebo prebytku, riešení preťaženia a zabezpečenia bezpečnostných kritérií prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území požadovať zmenu nasadenia zariadenia na výrobu elektriny mimo platnej prípravy prevádzky a/alebo nakúpiť podpornú službu zo zahraničia mimo plánu nákupu podporných služieb a/alebo požadovať od prevádzkovateľa distribučnej sústavy zmenu zapojenia distribučnej sústavy.

(11) Regulačná energia je považovaná za dodanú poskytovateľom podporných služieb iba v prípade, keď je táto aktivovaná dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

§ 7 Operatívne riadenie prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území

(1) Operatívne riadenie prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území je nepretržité riadenie prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území na všetkých úrovniach dispečerského riadenia.

(2) Operatívne riadenie prevádzky zabezpečované dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy zahŕňa

- a) riadenie rovnováhy výroby elektriny a spotreby elektriny na vymedzenom území,
- b) riadenie tokov v prenosovej sústave a zabezpečovanie prenosu elektriny na základe pridelennej prenosovej kapacity v zmysle uzavretých zmlúv a vyrovnávanie systémovej odchýlky na vymedzenom území v súlade s medzinárodnými pravidlami,
- c) operatívne riadenie prenosov elektriny na spojovacích vedeniach,
- d) operatívne riadenie podporných služieb, t.j. riadenie aktivácie a deaktivácie podporných služieb v reálnom čase,
- e) operatívne riadenie napätia a jalových výkonov v elektrizačnej sústave na vymedzenom území s napäťovou úrovňou 400 kV a 220 kV,

- f) operatívne riadenie elektrizačnej sústavy na vymedzenom území v zmysle vykonávania zmien schémy zapojenia prenosovej sústavy,
- g) realizáciu uvoľňovania elektroenergetických zariadení pripojených k prenosovej sústave z prevádzky a ich opätovné uvedenie do prevádzky,
- h) riadenie prác na elektroenergetických zariadeniach prenosovej sústavy,
- i) zaisťovanie technických podmienok na prenos elektriny,
- j) riadenie zariadení na výrobu elektriny podľa § 3 ods. 2 písm. a) a b),
- k) odstraňovanie poruchových stavov v prenosovej sústave,
- l) prijímanie opatrení na predchádzanie stavu núdze a pri stave núdze.

(3) Operatívne riadenie prevádzky zabezpečované dispečingom prevádzkovateľa distribučnej sústavy zahŕňa

- a) riadenie rovnováhy výroby a spotreby elektriny na časti vymedzeného územia,
- b) riadenie tokov v distribučnej sústave a zabezpečovanie distribúcie elektriny v zmysle uzavretých zmlúv v spolupráci s dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri riadení tokov elektriny v prenosovej sústave a pri riadení odovzdávaných výkonov s prenosovou sústavou,
- c) operatívne riadenie napätia v distribučnej sústave na napäťovej úrovni 110 kV a nižšej v spolupráci s dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri riadení napätia a jalových výkonov v elektrizačnej sústave na vymedzenom území,
- d) operatívne riadenie distribučnej sústavy v zmysle vykonávania zmien schémy zapojenia distribučnej sústavy v spolupráci s dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri vykonávaní týchto zmien,
- e) realizáciu uvoľňovania elektroenergetických zariadení pripojených k distribučnej sústave z prevádzky a ich opätovné uvedenie do prevádzky,
- f) riadenie prác na elektroenergetických zariadeniach distribučnej sústavy,
- g) zaistenie technických podmienok na distribúciu elektriny,
- h) riadenie zariadení na výrobu elektriny podľa § 3 ods. 2 písm. c) a spoluprácu s dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri riadení zariadení na výrobu elektriny podľa § 3 ods. 2 písm. b),
- i) riešenie poruchových stavov v distribučnej sústave a spoluprácu s dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri riešení poruchových stavov v elektrizačnej sústave na vymedzenom území,
- j) prijímanie opatrení na predchádzanie stavu núdze a pri stave núdze a spoluprácu s dispečingom prenosovej sústavy pri predchádzaní stavu núdze a pri stave núdze,

- k) spoluprácu s dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri vypínaní a zapojovaní transformátorov 400/110 kV a 220/110 kV,
 - l) spoluprácu s dispečingom prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri riešení prevádzky časti elektrizačnej sústavy v ostrovnom režime.
- (4) Operatívne riadenie prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území sa vykonáva formou
- a) priameho riadenia, teda bezprostredným vydávaním priamych hlasových príkazov riadeným elektroenergetickým zariadeniam alebo vydávaním povelov prostredníctvom diaľkového ovládania alebo riadenia,
 - b) nepriameho riadenia, to znamená vydávaním hlasových príkazov riadeným elektroenergetickým zariadeniam prostredníctvom podradeného dispečingu. Na nepriamo riadený subjekt je podradený dispečing oprávnený vydávať príkazy iba s predchádzajúcim súhlasom nadradeného dispečingu. Vo výnimočných prípadoch, pri ktorých hrozí nebezpečenstvo vzniku veľkých materiálnych škôd alebo v prípadoch ohrozenia životov a zdravia osôb, vydáva podradený dispečing príkazy priamo a následne informuje nadradený dispečing.

§ 8 Operatívne riadenie elektrizačnej sústavy pri stavoch núdze a dočasnom nedostatku výkonu

- (1) Operatívne riadenie elektrizačnej sústavy na vymedzenom území pri stavoch núdze a dočasnom nedostatku výkonu spočíva vo vykonávaní opatrení zameraných na predchádzanie stavu núdze a pri stave núdze v elektroenergetike.
- (2) Opatrenia podľa odseku 1 sú uplatňované podľa nasledovných postupov
- a) plán obmedzovania spotreby, ktorý stanovuje obmedzujúce stupne pre vymedzené územie alebo pre časti vymedzeného územia,
 - b) havarijný vypínací plán pre riešenie mimoriadnych situácií v prevádzke elektrizačnej sústavy na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia vyvolávajúcich nutnosť rýchleho zníženia zaťaženia sústavy,
 - c) frekvenčný vypínací plán na riešenie núdzových stavov v elektrizačnej sústave na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia súvisiacich s poklesom alebo nárastom frekvencie.
- (3) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy je povinný vypracovať postupy podľa odseku 2. Prevádzkovatelia distribučných sústav sú povinní spolupracovať na vytvorení postupov podľa odseku 2. Držitelia povolení na výrobu a distribúciu elektriny sú povinní spolupracovať na vytvorení postupu podľa odseku 2 písm. c).
- (4) Postupy podľa odseku 2 písm. a) a b) sú spracovávané na kalendárny rok najneskôr do 1. októbra predchádzajúceho kalendárneho roku.
- (5) Postup podľa odseku 2 písm. c) je spracovávaný na kalendárny rok najneskôr do 1. októbra predchádzajúceho kalendárneho roku, pričom

- a) prevádzkovateľ prenosovej sústavy je povinný zaslať do 31. júla predchádzajúceho kalendárneho roka veľkosť výkonu na nastavenie frekvenčných relé všetkým účastníkom trhu s elektrinou, ktorí sa podieľajú na postupe podľa odseku 2 písm. c),
- b) účastník trhu s elektrinou, ktorý sa podieľa na postupe podľa odseku 2 písm. c), je povinný zaslať do 1. októbra predchádzajúceho kalendárneho roku prevádzkovateľovi prenosovej sústavy skutočné hodnoty nastavenia výkonov frekvenčného odľahčovania.

§ 9 Odovzdávanie pokynov a informácií na dispečerské riadenie

(1) Účastníci trhu s elektrinou sú povinní odovzdávať a preberať pokyny a údaje na dispečerské riadenie takto

- a) dispečingu príslušnej úrovne poskytovať údaje a dokumentáciu potrebnú na prípravu prevádzky, operatívne riadenie a hodnotenie prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území v súlade s Technickými podmienkami a prevádzkovými inštrukciami dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy a dispečingov prevádzkovateľov distribučných sústav,
- b) dispečingu príslušnej úrovne bezodkladne poskytovať informácie o zmene stavu elektroenergetického zariadenia,
- c) dispečingu príslušnej úrovne hlásiť akékoľvek mimoriadne udalosti a udalosti ohrozujúce bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území,
- d) poskytovať údaje prostredníctvom informačných a riadiacich systémov zaisťujúcich bezodstávkovú prevádzku na nepretržitý proces odovzdávania údajov v reálnom čase.

§ 10 Vyhodnotenie prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území

(1) Hodnotenie prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území sa vykonáva vždy za nasledujúce obdobie

- a) deň,
- b) energetický týždeň,
- c) mesiac,
- d) rok.

(2) Hodnotenie prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území obsahuje

- a) rozbor porúch v elektrizačnej sústave na vymedzenom území,
- b) vyhodnocovanie podporných služieb a regulačnej elektriny,
- c) vyhodnotenie cezhraničných prenosov elektriny,

d) štatistické údaje.

(3) Spôsob vykonávania hodnotenia je uvedený v prevádzkových inštrukciách záväzných pre všetky úrovne dispečerského riadenia.

§ 11 Riadiace informačné systémy a výmena údajov

(1) Riadenie prevádzky elektrizačnej sústavy na vymedzenom území sa vykonáva pomocou technických prostriedkov automatizovaného systému dispečerského riadenia.

(2) Výmena údajov sa vykonáva telefonicky, faxom, elektronickou poštou, pomocou ostatných elektronických komunikácií a pomocou prostriedkov automatizovaného systému dispečerského riadenia.

(3) Požiadavky na zariadenia automatizovaného systému dispečerského riadenia a zariadenia elektronických komunikácií sú stanovené v Technických podmienkach.

(4) Odovzdávané údaje sú špecifikované Technickými podmienkami.

§ 12 Dokumentácia dispečerského riadenia

(1) Dokumentácia dispečerského riadenia sa člení na

a) operatívno prevádzkovú dokumentáciu – prevádzkový denník,

b) prevádzkové zmluvy,

c) prevádzkové inštrukcie,

d) dispečerské pokyny,

e) miestne prevádzkové predpisy,

f) dokumentáciu na dispečerské riadenie elektrizačnej sústavy na vymedzenom území.

(2) Prevádzkový denník je určený na záznamy o prevzatí a odovzdaní služby, o prijatých a vydaných príkazoch a o prevádzkových udalostiach.

(3) Prevádzkové zmluvy a prevádzkové inštrukcie určujú pravidlá a rozsah v oblasti medzinárodnej energetickej spolupráce, pravidlá na spracovanie prípravy prevádzky, pravidlá riadenia elektrizačnej sústavy a poskytovania podporných služieb.

(4) Prevádzkové inštrukcie a dispečerské pokyny sa vzťahujú na oblasti

a) príprava prevádzky,

b) riadenie činného výkonu,

c) riadenie jalového výkonu,

- d) riadenie distribučnej sústavy vrátane prác pod napätím,
 - e) systémy ochrán prenosových a distribučných zariadení a zariadení na výrobu elektriny a systémy automatického riadenia elektrizačnej sústavy,
 - f) automatizovaný systém dispečerského riadenia,
 - g) riadenie spotreby.
- (5) Miestne prevádzkové predpisy obsahujú technické informácie a pokyny pre prevádzkový personál pracovísk jednotlivých elektroenergetických zariadení a konkretizujú pracovné postupy a technický popis na príslušnom elektroenergetickom zariadení.
- (6) Dokumentácia na dispečerské riadenie elektrizačnej sústavy na vymedzenom území obsahuje schému zapojenia jednotlivých elektroenergetických zariadení a súvisiace údaje a technické parametre vrátane zariadení automatizovaného systému dispečerského riadenia.
- (7) Dispečingy všetkých úrovní sú povinné archivovať dokumentáciu dispečerského riadenia podľa stanovenej časovej doby takto
- a) najmenej tri roky pre dokumentáciu prípravy prevádzky,
 - b) najmenej päť rokov pre prevádzkový denník a ostatné dispečerské prevádzkové evidencie a hodnotenia vrátane rozboru porúch.
- (8) Dispečingy všetkých úrovní sú povinné ďalej archivovať
- a) základné schémy elektrizačnej sústavy,
 - b) ročné rozboru a hodnotenia vrátane termínu uvádzania nových elektroenergetických zariadení a zariadení automatizovaného systému dispečerského riadenia do prevádzky.

§ 13 Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa dispečerský poriadok schválený rozhodnutím Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 1905/ÚRSO/02/11 zo dňa 21.8.2002.

§ 14 Účinnosť

Tento dispečerský poriadok nadobúda účinnosť dňom právoplatnosti rozhodnutia č. 0108/2009/02/PP zo dňa 29.1.2009, ktorým bol Úradom pre reguláciu sieťových odvetví schválený.

Odôvodnenie:

Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, odboru regulácie elektroenergetiky (ďalej len „úrad“) bol dňa 3.12.2008 pod podacím číslom úradu 14608/2008/BA doručený návrh dispečerského poriadku na riadenie elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky (ďalej len „dispečerský poriadok“) prevádzkovateľa prenosovej sústavy Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO 35 829 141 (ďalej len „účastník konania“).

Dispečerský poriadok predložil účastník konania na schválenie úradu podľa § 5 ods. 1 písm. tt) zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Dňa 3.12.2008 začalo podľa § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) správne konanie vo veci schválenia dispečerského poriadku. Vzhľadom na zložitosť prípadu úrad podľa § 49 ods. 2 správneho poriadku predĺžil lehotu na vydanie rozhodnutia vo veci schválenia dispečerského poriadku najneskôr do 60 dní od začatia konania. Túto skutočnosť úrad oznámil účastníkovi konania listom č. 17180/2008/BA zo dňa 30.12.2008.

Úrad po preskúmaní predloženého dispečerského poriadku a jeho súladu so zákonom č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadením vlády Slovenskej republiky č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou dospel k záveru, že navrhované znenie dispečerského poriadku spĺňa požiadavky na jeho schválenie a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

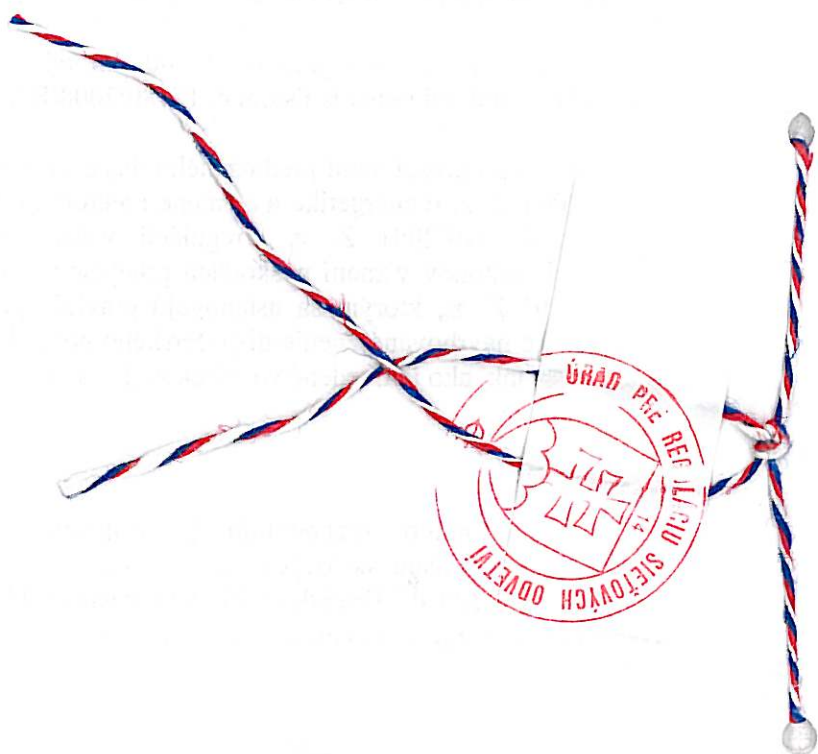
Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie treba podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky, P. O. Box 12, Bajkalská 27, 820 07 Bratislava 27, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Jozef Holjenčík
predseda Rady pre reguláciu
vykonávajúci pôsobnosť
predsedu úradu

Rozhodnutie sa doručí:

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava 26	
Došlo: - 6 -02- 2009	
Poč. príl.: 0	Ev. č.: 2341
Pridelené:	Č. spisu: